

STOR PRISFORKEL PÅ ENERGISPAREPÆRER

Prisen på energisparepærer varierer fra 10 til 67 kr., men uanset indkøbspris kan det betale sig at skifte til energisparepærer.

Af MADS STENSTRUP

Langsomt – nogen vil sige for langsomt – er vi ved at tage elsparepærerne, dem med A'et, til os i vores hjem. Skønt de bruger under en femtedel i strøm i forhold til tilsvarende glødepærer, har vi ikke forhastet os med at skifte det gamle varme glødepærellys ud med det mere energivenlige, men også koldere blålige lys.

Hos Elsparefonden oplyser projektleder Poul Erik Pedersen, at en gennemsnitsfamilie i dag har 5-6 energipærer ud af de 25-30 stykker, som typisk findes i en husstand inklusive spots. Dvs. at mellem 16 og 24 pct. af vores elpærer er de energirigtige, en tredobling på syv år, hvormed miljøet også er sparet for en stadig større mængde CO₂.

»Men vi kan komme meget

længere. Danskerne kunne uden at ødelægge hyggebelysningen i dagligstuen og spisekøkkenet godt skifte i hvert fald halvdelen af deres glødepærer ud de steder, hvor farven betyder mindre, f.eks. i gangarealer, garager og som overordnet lys i et rum m.v. Hvorimod vores røde bøffer på spækbrættet i køkkenet ikke ser helt så delikate ud i elsparepærens belysning,« erkender han.

Stor prisforskel

Forbrugs prisundersøgelse viser, at der kan være endog meget store prisforskelle på de generelt noget dyrere elsparepærer, der gerne svinger i pris fra 10 til 100 kr. pr. stk., bl.a. afhængig af levetid. Poul Erik Pedersen afviser, at der altid er sammenhæng mellem pris og kvalitet.

»Først og fremmest synes jeg, at man skal holde sig til de

182 pærer, som vi har godkendt på A-pærelisten. Så kan man jo kigge på antallet af levetidstimer og sluttelig afprøve, om man synes, at pæren leverer et acceptabelt lys,« foreslår han og fastslår, at der findes masser af gode elsparepærer for under 50 kr. pr. stk. på markedet.

Næsten uanset pris, understreger Elsparefondens ekspert, kan det godt betale sig at skifte de gamle ud. En almindelig glødepære plejer i gennemsnit at holde 1.000 lystimer, hvorimod en elsparepære kan lyse mellem 6.000 og 15.000 timer.

»Vi plejer at sige, at du ved at skifte syv glødelampepærer ud i dit hjem sparer 500 kr. om året på din elregning, for så vidt som disse pærer som gennemsnit er i brug mellem halvdagen og tre timer dagligt. Ekstraomkostningen tjenes altså hjem allerede det første år,« forklarer Poul Erik Pedersen, der også hæfter sig ved, at man ikke længere kan undskylde sig med energipærens størrelse:

»Specielt de seneste to år er der kommet mange flere små A-pærer til, der også passer til

vores mindre lamper. I øvrigt også med et blødere lys,« påpeger han.

Poul Erik Pedersen fastslår i øvrigt, at man sagtens kan stole på levetidstimetallet, der oplyses på indpakningen af de godkendte A-pærer. Det er ikke tilfældigt, men er opgjort ved, at man har taget 20 af den pågældende type pære og indledningsvis ladet dem alle brænde i 100 timer nonstop. Herefter har man ladet dem fortsætte med at brænde i cykler af tre timer med et kvarters pause i hver cyklus. Levetidstimetallet er fastslået i forhold til det tidspunkt, hvor halvdelen af de 20 pærer i testen har givet op.

Via elsparefonden.dk kan man klikke sig ind på A-pærelisten og finde en beskrivelse af 182 godkendte elsparepærer, der kan købes i butikkerne i Danmark. Man skal i øvrigt ikke være bange for at bestille dem som postordre. De er slet ikke så skrøbelige som traditionelle glødepærer, lover Poul Erik Pedersen.

mads.stenstrup@jp.dk

fpn.dk

Din bolig - Find den fladskærm, der bruger mindst strøm.

De billigste elsparepærer

Begge pærer er 11 watt (svarende til en 60 W glødepære) med stor fatning (E27).
Energiklasse A, 600 lumen.

Elsparestav

	Pris	Timetal	Pris/uge
Ikea Ikea **	9,60	6.000	0,27
Spar Phillips Genie	24,95	8.000	0,52
Kvickly Tero Lights	39,95	10.000	0,67
Idealo.dk Philips Genie	33,23	8.000	0,70
Nettobuild.dk Megaman Zenia*	49,95	8.000	1,05
Nettobuild.dk Phillips Elsparepære*	66,95	8.000	1,41

Elsparepære

	Pris	Timetal	Pris/uge
Ikea Ikea **	29,50	10.000	0,50
Nettobuild.dk Megaman elsparepære*	59,95	15.000	0,67
EL-giganten Phillips softtone	59,00	8.000	1,24

*Fragtpris på 69 kr. **Ved køb af 3 pærer

Research: CHRISTA MOESGAARD · JP-grafik: LOTTE OVERGAARD

Læs om familien Bjørnskov's strømtjek >

Familien Bjørnskov foran deres lækkert renoverede og godt isolerede partriciervilla, der imidlertid lysmæssigt stråler som et juletræ det meste af døgnet og belaster elregningen.

Forbrug talte 72 energikrævende spots i hjemmet. Der kan have været flere.

Spot på strømsynderne

Familien Bjørnskovs partriciervilla stråler hele året som et elektrisk juletræ og kostede sidste år 11.000 kr. ekstra på elregningen. En energirådgiver går huset igennem. Følg turen rundt i det oplyste hjem, og få gode råd.

AF MADS STENSTRUP

Der emmer af hygge og liv i familien Bjørnskovs 200 kvm store partriciervilla fra 1934, kun et skumsprøjt fra Køge Bugt syd for København.

I spisekøkkenet breder duften af mokka sig fra det smarte forkromede kaffebrygningsanlæg, der ser ud til at have kapacitet til at kunne tilfredsstille klientellet på en mellemstor café inde i Køge. Et ellers af-dæmpet stereoanlæg i stuen overdøver let tørretumbleren, der summer næsten uophørligt i bryggeret. Og i børneværelserne ovenpå lever Emilie på 10 og Oliver på 14 år deres egne liv med fuld knald på både computer, stereo og fjernsyn.

De voksne, Annette og Steen Bjørnskov, er kommet hjem fra arbejde, hun som sæl-

ger af operationsudstyr, han som selvstændig tømrer. Udefra stråler huset næsten som et elektrisk juletræ i vintermørket – både fra alle vinduer og de udendørs spots, der på alle fire sider kaster lys op på det flot renoverede gamle toplanshus, ligesom der udenfor også er knald på både de irredede kobberlamper ved hoveddøren og de 16 fungerende af de i alt 19 indbyggede spots i carportens loft.

Lidt tidligere end sædvanligt er de to kommet hjem, for i dag kommer en energirådgiver fra SEAS NVE (fusionen af to sjællandske energiselskaber) på besøg for at rådgive om familiens elforbrug, og hvordan det nedbringes. Med 12.566 noterede kilowatttimer (kWh) var elmåleren sidste år ved at blive rundtosset. Familien Bjørnskovs forbrug var mere end dobbelt så stort som et gennemsnitsforbrug for en tilsvarende husstand, hvilket har afstedkommet en gevaldig vrissen smiley på energiselskabets tast-selv rådgivningshjemmeside.

Et overforbrug på 6871 kWh af hver 1,79 kr. afstedkommer en ekstra elregning på over 11.000 kr. om året. Og selv om familien ser ud til at have råd, vil far og mor af principielle grunde det ikke længere, og SEAS

NVE's energirådgiver, Unnur Bisgaard, er hidkaldt til et inspektionsbesøg og efterfølgende gode råd over køkkenbordet for 700 kr. plus moms.

»Vi har altid her i familien sagt, at vi ejer SEAS NVE,« smiler Annette afvæbnende og anslår en let, men også seriøs tone. Nu skal der gøres noget ved problemet.

Dyre teenagere

Over kaffen indleder Unnur med at fastslå, at selv om huset er gammelt, har Steen i sin selvrenovering af det gjort sit isoleringsarbejde godt. Men strømmen ... Unnur fortæller, at teenagere med alle deres maskiner og evne til at glemme at slukke lys er store strøm-(mis)brugere. De fyrer typisk 20 pct. mere strøm af end en voksen.

»Hvis vi ikke får jeres børn med på ideen, kan I godt glemme det,« siger Unnur. Hun nævner også timerstyrede cirkulationspumper, der bringer det varme vand hurtigt frem til de længst væk placerede vandhaner. De behøver ikke at køre døgnet rundt. Hvorfor ikke lade dem slukke automatisk om natten mellem midnat og kl. 06.00 og måske mellem kl. 10.00 om formiddagen og 15.00, når der ikke er nogen hjemme?

Oliver ved muligvis, hvor powerknappen sidder på tv'et i daglistuen: "Det er bare så besværligt," som han siger.

Mor Annette (t.h.) elsker sit mokka-monstrum, som Unnur Bisgaard måler til at bruge for 20 øre strøm pr. kop.

Oppe hos Oliver kunne der spares meget strøm med en elspareskinne.

Foto: BO SVANE

Snageturen rundt i familien Bjørnskovs velholdte hjem begynder i dagligstuen, hvor Unnur hurtigt fokuserer på de fire smarte og trådløse højtalere monteret ned fra lofterne, der hver er selvstændigt strømforsynet, og derfor ofte får lov at stå tændt døgnet rundt. Annette forklarer, at hun slet ikke ved, hvordan man afbryder stereoet uden om fjernbetjeningen. Netop de trådløse styringsenheder og deres krav om standby-strøm skal det vise sig, at Unnur Bisgaard har et godt øje til. De slukker jo ikke apparaterne ordentligt. De står stadig og sluger strøm, når der ikke er afbrudt definitivt på powerknappen. Masser af strøm.

Seks kæmpe spots i loftet i dagligstuen på hver 50 watt får heller ikke lov at sidde ukommenteret hen og lyse op over stereoanlægget. »300 watt til at belyse stereoanlægget,« som Unnur hovedrystende konstaterer.

»Dem husker jeg som regel at slukke, før jeg går,« forsvarer mor Annette sig, hvorimod hun erkender, at lyset i trappegangen og i gæstebadeværelset ofte får lov at brænde. Fordi ungerne og Steen som regel glemmer at slukke.

Unnur foreslår på disse trafikerede steder i huset investering i bevægelsessensorer, så lyset i hjemmets trafikknudepunkter selv slukker, når der igen er ro.

Ingen energisparepærer

Ovenpå kommer vi igennem Emilies soveværelse med elektriske gardiner styret af

en standby-remote i de elegant, men højt-placerede Veluxvinduer. Og inde hos Oliver med det dominerende FCK-merchandise står fjernsynet tilsyneladende tændt hele eftermiddagen, mens den bærbare pc lyser lystigt på standby.

Inde i forældrenes soveværelse opløftes Unnur i første omgang af, at fjernsynet dér netop ikke står på standby, men er helt slukket. I hvert fald indtil hun oplyses om, at det alene skyldes, at fjernbetjeningen irriterende nok er i stykker.

Energirådgiveren fortsætter ned i stueetagen igen med bemærkningen om, at pæren på afsatsen, hvor børn og voksne fare op og ned fra, også kunne være med bevægelsessensor og energirigtig A-pære, der trods prisen, som hun siger, er nærmest uopslidelig og sparer brugeren for henved 500 kr. i strømforbrug i pærens lange levetid. Selv om der er enkelte energipærer i huset, er det ikke mange. Familien finder ikke lyset, de giver, rigtigt hyggeligt.

Nede i stueetagen igen kigger vi ind i forældrenes fælles kontor, der burde være ethvert elselskabs drømmescenario, på samme måde som teenagerens cola-ødelagte tandsæt kunne være den indtægtsbedviste tandlæges.

Ingen jubel at spore

Men nej, Unnur jubler ikke. 6 gange 30 watt spot i loftet – er det nødvendigt? Hvad med en lysdæmper? spørger hun. Og virvaret af stikdåser og ledninger på gulvet fra flere blinkende computere, scannere, prin-

19 spots i garagen – her kunne også være brugt elsparepærer.

De største energisyndere

- > Alle former for el-varme. Herunder vandvarmere, elpatroner, radiatorer, gulvvarme, varmeblæsere, håndklædetørre, varmeagregater til havebassiner, varmelegemer til akvarier eller terrarier.
- > Cirkulationspumper.
- > Gamle køleskabe og fryser.
- > Fryser, der står på indfrysning i længe tid end nødvendigt.
- > Fryser, der har alt for lav temperatur.
- > Gamle computer- og fjernsynsskærme bruger typisk dobbelt så meget strøm som fladskærme.
- > Tørretumblere, der typisk bruger tre gange så meget strøm som vaskemaskiner.
- > Meget halogenbelysning.
- > Mange apparater på standby – brug elskinner, så fjernsyn, dvd, stereo eller computer og tilbehør kan slukkes på en gang.
- > Manglende isolering af boligen ved el-varme.
- > Elpærer – energirigtige A-pærer sparer 500 kr. i dens levetid.

Kilde:SEAS NVE

tere, telefaxer m.v. betegner hun som katastrofalt.

»Sæt det i system og i strømskinner, så det hele kan slukkes på en gang. Jeg ville godt påtage mig at spare jer for 1.000 kWh herinde om året, uden at I manglede noget,« siger hun, men glæder sig over, at computerskærmene trods alt er fladskærme. De bruger kun halvt så meget strøm.

Til gengæld har hun også et godt blik for en mobiltelefon, dem er der flere af rundt i huset, der stadig ligger til opladning, skønt batteriet tilsyneladende er fyldt.

»Det er også meningsløs brug af strøm. 18 kWh om året pr. telefon,« kan hun oplyse.

Efter en tur udenfor, stopper vi et par minutter i bryggerset, hvor familien Bjørnskov får at vide, at tumbleren bruger tre gange så meget strøm som vaskemaskinen. Eller en hullet femmer pr. gang. Hvorfor, spørger Unnur, kan noget af tøjet ikke komme op på snoren eller i hvert fald nøjes med at tørre det "skabstørt" frem for "ekstratørt," som er den maksimalt energikrævende indstilling, der er valgt på familien Bjørnskovs tumbler.

Vi slutter, hvor vi begyndte, i køkkenet.

I de fleste tilfælde bør man vaske op ved 50-55 grader i opvaskemaskinen. Unnurs håndbårne elmåler kommer frem og måler, at Krups-vidunderet af et kaffebrygningsanlæg, bruger 20 øre strøm pr. kop. Med et strømforbrug på 1.400 watt under brygningen viser maskinen sig at bruge lige så meget strøm som en vinkelsliber, understreger Unnur Bisgaard, da vi igen sidder omkring bordet efter rundturen.

Kaffemaskinen vil familien ikke af med. Men ellers lyder de alle til at ville være med på at slukke lys og sætte strømsugende apparater i elskinner, så de kan slukkes hurtigt og effektivt på én gang.

Men kan det så lykkes i praksis, eller ender det som med vores årlige nytårsforsætter om slankekur og rygestop?

»Problemet er, at vi som familie økonomisk godt kan overleve, selv om der er fuldt blus på hele vejen, men signalet til børnene om at udvise miljøbevidsthed, er også vigtigt,« konstaterer Steen Bjørnskov.

Inden energirådgiveren Unnur Bisgaard tager afsked, spores en begejstret enighed omkring bordet om at de sparede penge kan gå til en tur til Disneyland Paris. Men selvfølgelig kun hvis forsættet holdes.

mads.stenstrup@jp.dk